

SVENLJUNGA
KOMMUN

plan
policy
program
regel
regel
riktlinje
rutin
strategi
taxa

regler för personuppgiftshantering

.....
Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2015-02-16 § 16

Ansvarig: Kanslichef

Revideras: Fyra år från fastställsedatum

Följas upp: Årligen

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Personuppgiftslagens allmänna bestämmelser 1-4§§.....	3
Definitioner	3
Personuppgifter.....	3
Behandling av personuppgifter	3
Personuppgiftsansvarig.....	3
Personuppgiftsombud	3
Personuppgiftsbiträde	4
Behandling av personuppgifter som omfattas av lagen 5-10 §§.....	4
Undantag från hanteringsreglerna	4
Förhållande till offentlighet, tryck- och yttrandefriheten	4
Grundläggande krav på behandling av personuppgifter	5
Laglighet och god sed.....	5
Ändamål.....	5
Relevans	5
Aktualitet korrigerig och gallring	5
Förutsättningar för att få behandla personuppgifter	6
Samtycke	6
Avtal och rättslig skyldighet.....	6
Vitala intressen och allmänt intresse	6
I samband med myndighetsutövning.....	7
Intresseavvägning	7
När är behandling av personuppgifter inte tillåten? 11-22 §§	7
Samtycke återkallas	7
Förbud mot behandling av känsliga personuppgifter	7
Behandling av känsliga personuppgifter i undantagsfall.....	7
Uppgifter om lagöverträdelser	8
Behandling av personnummer	8
Personuppgifter på internet	8
Rutiner för publicering	8
Publicering utan samtycke.....	8
Publicering av känsliga personuppgifter	8
Publicering av harmlösa personuppgifter	8
Uppgifter om förtroendevalda och anställda	9
Fotografier	9
Skolan	9
Diarier, kallelser och protokoll	9
Utlämnande av information 23-27 §§	9
Information som ska lämnas efter ansökan - registerutdrag	9
Undantag från informationsskyldigheten vid sekretess och tystnadsplikt	10
Rättsliga konsekvenser 48-53 §§.....	10
Skadestånd böter fängelse	10

Inledning

Personuppgiftslagen (1998:204) trädde i kraft den 24 oktober 1998. Lagen innehåller hanteringsregler som föreskriver när personuppgifter får samlas in, hur de insamlade personuppgifterna ska behandlas, hur de registrerade ska informeras, när uppgifterna ska utplånas mm.

För socialnämnden gäller även speciallagstiftning som förser socialtjänsten med strängare reglering. Socialtjänstens personuppgiftshantering innefattas inte av detta regeldokument.

Regeringen och tillsynsmyndigheten har rätt att besluta om föreskrifter utöver de som anges i personuppgiftslagen.

Personuppgiftslagens allmänna bestämmelser 1-4§§

Personuppgiftslagens syfte är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter. Om det i en annan lag eller författning finns bestämmelser som avviker från personuppgiftslagen, gäller de bestämmelserna i stället. Exempel på sådana lagar är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten (2001:454) samt patientdatalagen (2008:355).

Definitioner

Personuppgifter

Personuppgifter är all slags information som direkt eller indirekt kan kopplas till en levande fysisk person. Med personuppgift avses därför all slags information som innebär att en person kan identifieras, så som exempelvis namn, personnummer, adress, bild mm.

Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter avser varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter, vare sig det sker på automatisk eller manuell väg. Det kan till exempel vara fråga om insamling, registrering, sammanställning, lagring mm.

Personuppgiftsansvarig

Personuppgiftsansvarig är den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. I kommunen är varje nämnd personuppgiftsansvarig inom sitt verksamhetsområde.

Personuppgiftsombud

Den fysiske person som efter förordnande av den personuppgiftsansvarige självständigt ska se till att personuppgifter behandlas på ett korrekt och lagligt sätt. De organisationer och företag som inte har ett personuppgiftsombud är skyldiga att anmäla hantering av personuppgifter direkt till datainspektionen. De organisationer som har ett personuppgiftsombud, är undantagna från anmälningsplikten. Personuppgiftsombudet ska föra förteckning över personregistren och hjälpa de registrerade att få rättelse när det behövs.

Personuppgiftsbiträde

Den som anlitas av kommunen för behandling av personuppgifter kallas personuppgiftsbiträde. Personuppgiftsbiträdet är alltid någon utanför kommunen och är inte anställd av kommunen. Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person. En bank som anlitas för utbetalning av löner är ett exempel på personuppgiftsbiträde.

Om ett personuppgiftsbiträde anlitas ska ett skriftligt avtal upprättas som reglerar uppdragets innehåll. Personuppgiftsbiträdet får behandla personuppgifter enbart i enlighet med uppdragsgivarens instruktioner och måste vidta de säkerhetsåtgärder som krävs för att skydda uppgifterna.

Behandling av personuppgifter som omfattas av lagen 5-10 §§

De hanteringsregler som personuppgiftslagen syftar till gäller för personuppgifter som är helt eller delvis automatiserade eller ingår i *en samling av personuppgifter som har strukturerats för att påtagligt underlätta sökning efter eller sammanställning av personuppgifter*.

Undantag från hanteringsreglerna

Hanteringsreglerna behöver inte tillämpas på personuppgifter i löpande text, enklare personregister där datorteknikens fördelar egentligen inte har använts. Exempel på personuppgifter som inte innefattas av hanteringsreglerna i personuppgiftslagen är personalens egna telefon- och adresslistor, samt register med anteckningar i word- eller excelfiler.

Även om en behandling av personuppgifter, inte innefattas av reglerna i personuppgiftslagen, får den aldrig utföras om den innebär en kränkning av den registrerades personliga integritet. Detta innebär att man inte får behandla personuppgifter för otillbörliga syften, såsom förföljelse eller skandalisering.

Förhållande till offentlighet, tryck- och yttrandefriheten

Bestämmelserna i denna lag är inte tillämpliga om de strider mot bestämmelserna om tryck- och yttrandefrihet som finns i tryckfrihetsförordningen (1949:105) och yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469). Om någon begär att få ut allmän handling enligt offentlighetsprincipen tillämpas inte personuppgiftslagen. Sekretess gäller dock för personuppgifter om det kan antas att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen. Denna sekretessbestämmelse blir aldrig tillämplig om det är en privatperson som begär att få ta del av handlingen eftersom personuppgiftslagen inte gäller sådan behandling som en fysisk person utför som ett led i en verksamhet av rent privat natur.

Vid begäran av ett företag eller en annan juridisk person, får uppgifterna endast utlämnas efter att företaget frågats om de kommer att iakttä personuppgiftslagens bestämmelser. Om företaget svarar ja kan handlingen lämnas ut och en anteckning ska göras om att prövning enligt offentlighets- och sekretesslagen har gjorts. Om företaget

.....

svarar nej eller vägrar att svara ska handlingen inte lämnas ut eller lämnas ut efter det att personuppgifterna har maskerats eller utplånats.

Grundläggande krav på behandling av personuppgifter

Personuppgiftslagen ställer vissa grundläggande krav, som alltid ska vara uppfyllda för att behandling av personuppgifter ska vara tillåten vid helt eller delvis automatiserad behandling.

Laglighet och god sed

Det är den personuppgiftsansvarige som ska se till att personuppgifter bara behandlas korrekt i enlighet med bestämmelserna i personuppgiftslagen och i enlighet med god sed. Med korrekt behandling menas bland annat att de registrerade får information om behandlingen och att man inte får samla in uppgifter utan att den registrerade känner till det.

Ändamål

Personuppgifter får enbart samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Personuppgifterna får sedan inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med anledningen till att uppgifterna samlades in. Ändamålet med behandlingen måste bestämmas innan uppgifterna samlas in och får inte vara alltför opreciserat eller omfattande.

Det är tillåtet att ändra en pågående behandling av personuppgifter om den nya behandlingen inte är oförenlig med det ursprungliga ändamålet. Personuppgifter som har samlats in för att bedriva tillsyn enligt miljöbalken får även användas för tillsyn enligt livsmedelslagen.

Relevans

Personuppgifterna är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen. Detta innebär att personuppgifterna ska vara sådana som behövs för att uppnå det mål man har med behandlingen och att uppgifterna hör till saken. Man får inte heller samla in fler uppgifter än som behövs för ändamålet. Om ändamålet exempelvis är att kommunen ska ha ett föreningsregister får föreningsmedlemmarnas personuppgifter inte registreras såvida det inte är motiverat av att de är kontaktpersoner eller liknande.

Aktualitet korrigerering och gallring

De personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella. Personuppgifterna måste vara sakligt riktiga och aktuella i förhållande till ändamålet med behandlingen. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att felaktiga personuppgifter rättas, utplånas eller blockeras.

Personuppgifter får inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. När personuppgifterna inte längre behövs måste de gallras. Personuppgifterna får dock bevaras i enlighet med arkivlagen, arkivförordningen och kommunens arkivreglemente. Här avses till exempel arkivering, forskning, framställning av statistik mm.

Förutsättningar för att få behandla personuppgifter

För att behandling av personuppgifter ska få ske måste, utöver de grundläggande kraven, även vissa kriterier vara uppfyllda.

Samtycke

Personuppgiftslagen anger som huvudregel att personuppgifter bara får behandlas om den registrerade har lämnat sitt samtycke. Även om samtycke inte har lämnats får dock behandling ske om behandlingen är nödvändig för vissa angivna ändamål. Kommunala myndigheters behandling av personuppgifter omfattas för det mesta av något av dessa ändamål, vilket innebär att samtycke oftast inte fordras.

Om den registrerade lämnar sitt samtycke i skriftlig form, får behandling av personuppgifterna ske för vilket ändamål som helst som omfattas av samtycket. Det finns inget krav på att samtycke ska vara skriftligt, men vid en eventuell tvist är det den personuppgiftsansvarige som har bevisbördan för att samtycke lämnats.

Inhämtas samtycket i samband med ansökan ska det tydligt framgå för den sökande att denne även lämnar ett samtycke. Den registrerade ska också få tillräcklig information om behandlingen för att förstå innebörden av samtycket. Det är också viktigt att samtycket ska vara frivilligt.

Samtycket kan vara tidsbegränsat och kan bara ges av den som förstår innebörden av samtycket. Den som ger sitt samtycke bör därför vara över 16 år, alternativt målsman. Försiktighet med att inhämta samtycke av dementa eller psykiskt handikappade bör vidtas eftersom det måste vara den registrerade själv som ska samtycka till behandling en. En anhöriga kan inte lämna samtycke för exempelvis en dement person, men samtycket kan lämnas av en förvaltare och i vissa fall av en god man.

Avtal och rättslig skyldighet

Behandling av personuppgifter får ske för att ett avtal med den registrerade ska kunna fullgöras eller åtgärder som den registrerade begärt ska kunna vidtas innan ett avtal träffas. Med detta avses till exempel ansökan om barnomsorg, platsansökan, kö till hyreslägenheter m.m. Det måste det vara den registrerade själv som är avtalspart. Om kommunen har träffat avtal med en juridisk person medför inte denna bestämmelse rätt att behandla personuppgifter, exempelvis om anställda hos den juridiska personen.

Den personuppgiftsansvarige får behandla personuppgifter för att kunna fullgöra en rättslig skyldighet som kommunen har. Det kan exempelvis handla om förteckningar som miljöenheten måste ha för att kunna utföra tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen. Det kan också handla om registrering av skolpliktiga barn.

Vitala intressen och allmänt intresse

Personuppgifter får behandlas om behandlingen är nödvändig för att skydda vitala intressen som är av livsviktig och grundläggande betydelse för den registrerade.

Personuppgifter får också behandlas om det är nödvändigt för att en arbetsuppgift av allmänt intresse ska kunna utföras, så som till exempel arkivering, forskning, framställning av statistik mm.

I samband med myndighetsutövning

Personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för att den personuppgiftsansvarige eller en tredje man till vilken personuppgifter lämnas ut ska kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning. Det behöver alltså inte vara en behandling i myndighetsutövning utan det räcker med att behandlingen sker i samband med myndighetsutövningen för att den ska vara tillåten.

Intresseavvägning

Om behandling av personuppgifter i annat fall inte skulle vara tillåten kan den personuppgiftsansvarige göra en intresseavvägning. Om det kan anses att kommunens intresse väger tyngre än den registrerades intresse av skydd mot kränkning får behandling ske. Intresseavvägningen kan även motivera behandling av personuppgifter om andra än avtalsparten, såsom anförvanter eller kontaktpersoner. Det kan till exempel gälla registrering av närmast anhöriga till anställda. Dock bör behandlingen upphöra om den registrerade begär det.

När är behandling av personuppgifter inte tillåten? 11-22 §§

Samtycke återkallas

Om en behandling av personuppgifter bara är tillåten med stöd av samtycke kan den registrerade när som helst återkalla sitt samtycke. Ytterligare personuppgifter om den registrerade får därefter inte behandlas. Behandlingen av uppgifter som redan samlats in får dock fortsätta i enlighet med det tidigare samtycket. En registrerad kan dock inte motsätta sig behandling av personuppgifter om behandlingen är tillåten enligt hanteringsreglerna i personuppgiftslagen.

Förbud mot behandling av känsliga personuppgifter

Det är i princip förbjudet att behandla känsliga personuppgifter. Med känsliga personuppgifter avses följande:

- Uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung
- Uppgifter som avslöjar politiska åsikter
- Uppgifter som avslöjar religiös eller filosofisk övertygelse
- Uppgifter som avslöjar medlemskap i fackförening
- Uppgifter som rör hälsa eller sexualliv

Behandling av känsliga personuppgifter i undantagsfall

Känsliga personuppgifter får enbart behandlas i följande undantagsfall:

- Skriftligt samtycke har lämnats
- Uppgifterna har tydligt offentliggjorts av den registrerade
- Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet

---

Uppgifter om lagöverträdelser

Uppgifter om lagöverträdelser får behandlas i kommunen om behandlingen är tillåten med hänvisning till rättslig skyldighet. Enligt lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn, har kommunen rätt att begära en registerkontroll för personal inom förskoleverksamhet, skola och barnomsorg.

Behandling av personnummer

Uppgifter om personnummer får utan samtycke behandlas bara när det är klart motiverat. Även om registrering av personnummer är tillåten bör personnumret inte skrivas ut på listor, förteckningar m.m. Personnumret får dock skrivas ut på förteckningar m.m. om det är klart motiverat. Födelsedatum räknas inte som personnummer och kan skrivas ut på förteckningar, såsom klasslistor m.m. om personuppgiftsbehandlingen i övrigt är tillåten.

Personuppgifter på internet

Publicering av personuppgifter på kommunens och skolornas hemsidor måste ske med försiktighet. Publiceringen får aldrig vara förolämpande, ärekränkande eller dylikt.

Rutiner för publicering

Innan handlingar, som kan innehålla personuppgifter, publiceras på internet ska de granskas av en därtill utsedd tjänsteman. Ansvar för att en sådan granskning har utförts vilar på den som lägger ut uppgifterna på kommunens hemsidor.

Personnummer får aldrig publiceras på kommunens hemsidor.

Publicering utan samtycke

Även om samtycke inte har lämnats kan personuppgifter publiceras på kommunens hemsida. De grundläggande bestämmelserna måste dock alltid vara uppfyllda.

Publicering av känsliga personuppgifter

Känsliga personuppgifter avseende partitillhörighet, etnicitet eller dylikt får bara publiceras i enlighet med regler för hantering av känsliga personuppgifter. En publicering får dock aldrig ske om den innebär en kränkning av den personliga integriteten. Vi publicerar aldrig uppgifter om lagöverträdelser på kommunens hemsida.

Publicering av harmlösa personuppgifter

Så kallade harmlösa personuppgifter får publiceras om det kan anses berättigat och inte innebär en kränkning av den personliga integriteten. Observera att uppgifter om familjeförhållanden, bostadsadress, telefonnummer, fritidsintressen m.m. normalt *inte* är harmlösa uppgifter.

Uppgifter om förtroendevalda och anställda

Förtroendevaldas och anställdas namn, titlar, ansvarsområden, telefonnummer och e-postadresser i tjänsten samt andra arbetsplatsrelaterade personuppgifter får publiceras på kommunens hemsida. Däremot får inte bostadsadresser, hemtelefonnummer, privata e-postadresser och andra privata personuppgifter publiceras på hemsidan utan samtycke. Uppgifter avseende en förtroendevald som rör dennes uppdrag, såsom namn och partitillhörighet, får publiceras.

Fotografier

Fotografier som visar identifierbara personer får inte publiceras utan dessa personers samtycke. Fotografier som är tagna på allmänna platser, såsom gator och torg, får dock publiceras om det är klart att det inte finns risk för att någon persons integritet kränks. Sådana fotografier får dock inte, utan samtycke, publiceras tillsammans med personens namn.

Skolan

Uppgifter om elevers namn, skol- och klasstillhörighet, liksom e-postadress i skolan får publiceras på hemsidan. Uppgifter om hemadress, hemtelefonnummer m.m. får inte publiceras utan elevens samtycke. Uppgifter om elever med skyddad adress får aldrig publiceras. Fotografier får aldrig publiceras utan elevens samtycke.

Diarier, kallelser och protokoll

Personuppgifter som ingår i kommunens diarium, kallelser till sammanträde i fullmäktige eller en nämnd och protokoll som har förts vid ett sammanträde med fullmäktige eller en nämnd får publiceras på kommunens hemsida. Personuppgifter som direkt pekar ut den registrerade, med namn eller annan omedelbar identifieringsuppgift, får inte publiceras på hemsidan.

Utlämnande av information 23-27 §§

Den person som behandlas har rätt att få information om vad behandlingen avser. En gång per kalenderår kan den registrerade efter ansökan få ett gratis registerutdrag.

Behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad så som personregister, ska anmälas till personuppgiftsombudet på en särskild blankett. När behandlingen upphör ska en avanmälan göras. Ansvaret för att anmälan görs ligger på den som administrerar personregistret, den så kallade systemförvaltaren.

Information som ska lämnas efter ansökan - registerutdrag

Följande regler gäller angående ansökan och utlämnande av registerutdrag. Ansökan om registerutdrag ska göras skriftligen och vara undertecknad av den registrerade. Ansökan kan också undertecknas av vårdnadshavare för underårig eller av förvaltare. Ansökan om registerutdrag ska förutsättas avse hela kommunen om det inte klart framgår att ansökan endast avser en nämnd.

Om uppgifter om den sökanden inte behandlas i kommunens register ska information om detta meddelas per post eller e-post. Om den sökande däremot finns i kommunens personregister ska skriftlig information lämnas inom en månad avseende:

- Vilka uppgifter om den sökande som behandlas
- Varifrån dessa uppgifter har hämtats
- Ändamålen med behandlingen
- Till vilka mottagare eller kategorier av mottagare som uppgifterna lämnas ut

Finns det särskilda skäl för det, får information lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes. Sådana särskilda skäl kan till exempel vara att det behövs en omfattande sekretessprövning eller att det behövs omfattande dekryptering av handlingar.

Registerutdrag ska skickas till sökandens folkbokföringsadress. Innehåller utdraget känsliga uppgifter ska den skickas i rekommenderat brev.

Undantag från informationsskyldigheten vid sekretess och tystnadsplikt

Om sekretess eller tystnadsplikt gäller mot den registrerade själv för vissa uppgifter ska sådana uppgifter inte lämnas i registerutdraget. Det kan exempelvis vara fråga om sekretess gentemot patient enligt 25 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Rättsliga konsekvenser 48-53 §§

Det kan förekomma rättsliga konsekvenser för den som behandlar personuppgifter i strid med personuppgiftslagen.

Skadestånd böter fängelse

Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för skada och kränkning av den personliga integriteten, om detta har orsakats av olaglig behandling av dennes personuppgifter. Böter eller fängelse kan bli konsekvensen för den som genom uppsåtlig eller grov oaktsamhet:

- Lämnar osann uppgift till registrerad eller tillsynsmyndighet som begär uppgift
- Behandlar personuppgifter i strid med gällande lagstiftning
- Överför personuppgifter till tredje land i strid med gällande lagstiftning
- Låter bli att anmäla behandling av personuppgifter
- Behandlar personuppgifter som avses i 13 § och 21 § i strid med lagen
- Överför uppgifter till tredje land utan att adekvat säkerhetsnivå har säkerställts

I ringa fall döms inte ansvar.